

УДК 373.3

Шелеметьєва Т.В.

д-р. екон. наук, професор, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КУРСУ

«РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Туризм є одним із важливих напрямів спеціалізації регіональної економіки, тому що створюються нові робочі місця, збільшуються надходження до місцевих бюджетів зі сфери обслуговування туристичного руху та населення. Сьогодні, в умовах війни, від якої постраждали всі сфери та галузі, навряд чи можна говорити про сталий розвиток туризму в Україні. Але після завершення важкого періоду, формування регіональної туристичної політики, спрямованої на її відновлення, потрібне прийняття необхідних обґрунтованих управлінських рішень, як з урахуванням загальнодержавних завдань, так і місцевих ініціатив.

Сьогодні велике значення у впровадженні стратегії сталого розвитку туризму України є регіональна політика сталого розвитку туризму, адже вона демонструє рівень готовності регіонів до зміни політики та устрою життя в цілому відповідно до засад сталого розвитку. Первинним завданням формування політики сталого розвитку туризму в регіонах України має бути консолідація зусиль всіх органів виконавчої влади для створення сприятливих умов для вдосконалення якості туристичного обслуговування до рівня міжнародних стандартів, туристичної та загальної інфраструктури регіону. У цьому зв'язку є необхідним формування теоретичної бази в сфері регіональної політики сталого розвитку туризму.

Враховуючи Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 24 Сфера обслуговування, за спеціальністю 242 Туризм. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2022 р. № 209 [1] для підготовки студентів другого (магістерського) рівня в Національному університеті «Запорізька політехніка» в Освітньо-професійну програму «Туризмознавство» введено обов'язкову освітню компоненту «Регіональна політика сталого розвитку туризму» [2].

Метою викладання курсу «Регіональна політика сталого розвитку

туризму» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти є узагальнення теоретичних основ та методологічних особливостей застосування системного підходу у вивченні регіональної політики сталого розвитку туризму для формування у студентів знань, умінь з'ясовувати та вирішувати проблеми її реалізації в регіонах та Україні [3].

Як зазначає автор курсу «Регіональна політика сталого розвитку туризму», він спрямований на формування в студентів таких компетентностей:

- здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

- здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

- здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

- здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

- здатність визначати привабливість природних, історико-культурних та рекреаційних ресурсів території на засадах сталості.

Вивчення курсу дозволить отримати наступні програмні результати:

- спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань;

- проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості;

- здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку;

- організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку;
- вільно спілкуватися державною мовою усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації;
- аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику на національному, регіональному та локальному рівнях;
- застосовувати найважливіші й найсучасніші способи аналізу та оцінки туристичних можливостей окремих територій для їхнього подальшого використання та розвитку туристично-рекреаційної сфери;
- вміння використовувати навички й технології до визначення завдань розвитку регіональної туристичної політики.

Курс охоплює два змістовних модуля: теоретичні основи регіональної політики сталого розвитку туризму та реалізація регіональної політики сталого розвитку туризму.

З метою навчально-методичної підтримки вивчення курсу «Регіональна політика сталого розвитку туризму» розроблено методичні рекомендації з організації практичних та самостійних робіт з дисципліни [4], методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з дисципліни, електронний курс «Регіональна політика сталого розвитку туризму» на платформі Moodle Національного університету «Запорізька політехніка» [5], розроблено навчальний посібник «Регіональна політика сталого розвитку туризму» [6].

Отже, варто зазначити, що впровадження курсу «Регіональна політика сталого розвитку туризму» для підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація» буде сприяти формуванню у майбутніх спеціалістів знать, умінь та практичних навичок щодо використання відповідного інструментарію розробки регіональної політики з урахуванням специфіки галузі туризму та концепції сталості.

Список використаних джерел:

1. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня (далі – Стандарт), галузі знань 24 Сфера обслуговування, за спеціальністю 242 Туризм. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2022 р. № 209. URL : <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2022/Standarty.Vyshchoyi.Osvity/Zatverdzeni.Standarty/02/21/242-Turyzm-mahistr-21.02.22-1.pdf> (дата звернення: 05.10.2024).
2. Освітньо-професійна програма «Туризмознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» Національного університету «Запорізька політехніка». URL : https://zp.edu.ua/sites/default/files/konf/opp_magistr_242_2023proyekt.pdf (дата звернення: 05.10.2024).
3. Шелеметьєва Т. В. Силабус навчальної дисципліни «Регіональна політика сталого розвитку туризму». URL : https://zp.edu.ua/sites/default/files/konf/syllabus_rpsrt.pdf (дата звернення: 05.10.2024).
4. Методичні рекомендації з організації практичних та самостійних робіт з дисципліни «Регіональна політика сталого розвитку туризму» для студентів напряму підготовки 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання / Укл.: Т. В. Шелеметьєва. Запоріжжя : ЗНТУ, 2021. 32 с.
5. Шелеметьєва Т. В. Електронний курс «Регіональна політика сталого розвитку туризму». URL : <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4035> (дата звернення: 05.10.2024).
6. Шелеметьєва Т. В., Мамотенко Д. Ю. Регіональна політика сталого розвитку туризму : Навчальний посібник. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. 274 : с іл.